

Onzekere afzet weerhoudt boeren van overstap

De vraag naar biologische producten groeit gestaag, maar het aanbod blijft achter. Veel gangbare agrarische ondernemers zetten de stap naar biologische landbouw niet omdat ze een verkeerd beeld van deze vorm van landbouw hebben, zo laat een verkennend onderzoek zien. Daarnaast hebben ze onvoldoende vertrouwen in de markt. Wageningen UR werkt aan verbetering van dat imago.

“Veel ondernemers hebben geen vertrouwen in een goede afzet van hun producten als ze overstappen”, vertelt Wijnand Sukkel van Praktijkonderzoek Plant en Omgeving. “Daarnaast denken ze dat biologische landbouw veel problemen met zich meebrengt, zoals een veld vol onkruid en moeilijk beheersbare ziekten en plagen.” Door dit onjuiste en onvolledige beeld zien ondernemers, volgens Sukkel, de omschakeling naar de biologische landbouw niet als een optie voor hun bedrijfsontwikkeling. “Biologisch boeren vraagt inderdaad om een andere manier van werken, maar die verwachte belemmeringen kloppen niet”, vertelt hij.

Ondertussen weerhoudt het heersende imago agrariërs wel van een overstap. En dat is zonde, want er blijkt nog genoeg ruimte in de markt voor nieuwe biologische boeren en tuinders. “De vraag naar de producten blijft groeien, terwijl het aanbod stagneert”, zegt Sukkel.

Om meer agrarische ondernemers over te halen, liggen subsidies voor de hand. Maar dit is volgens Sukkel niet verstandig. “We moeten kijken waar ruimte in de markt is en niet zomaar subsidies verstrekken”, zegt hij. Want niet in alle productgroepen is een tekort aan biologische producten. Het aanbod vanuit de dierlijke sector – melk en vlees – is momenteel

bijvoorbeeld voldoende, terwijl de plantaardige sector juist kampt met een te lage productie van een aantal biologische producten.

“Door de relatief kleine markt kunnen vraag en aanbod echter sterk fluctueren”, waarschuwt Sukkel. De situatie kan dus relatief snel veranderen. Daarom adviseert Sukkel om in plaats van een financiële stimulering eerst meer ondernemers te vinden die op zich wel willen overschakelen op biologische productie. “Als er dan schaarste is, kunnen we uit die pool vissen.”

Inkomstendaling

Een andere vrees van gangbare boeren is die voor minder inkomsten tijdens en vlak na de omschakelperiode. “En er is onvoldoende vertrouwen dat dit later weer wordt terugverdiend”, zegt Sukkel. Vooral bedrijven die zich hebben gespecialiseerd in één of twee gewassen zijn huiverig. “Zij hebben geïnvesteerd in een groot areaal met bijbehorende machines en contacten met de juiste afnemers. De biologische landbouw vraagt echter om vruchtwisseling om ziekten en plagen onder controle te houden. Voor een prei- of koolteler bijvoorbeeld gaat bij omschakeling een deel van de investeringen in die specialisatie verloren.”

De verantwoordelijkheid om gangbare boeren toch over te halen, ligt vooral bij de biologische sector, stellen de onderzoekers. “Inmiddels wil de Taskforce Marktontwikkeling Biologische Landbouw ook de omschakeling gaan bevorderen”, zegt Sukkel tevreden. “Ze kijken niet alleen meer naar het vergroten van de afzet van biologische producten, maar gaan zich nu ook richten op de aanbodkant.” Sukkel en zijn collega's geven daarbij ondersteuning door informatie en kennis aan te leveren waar nodig, over het probleem, wat er gebeurt, en welke oplossingen er zijn. Maar het is aan de sector zelf om biologische marktpartijen en potentiële omschakelaars bij elkaar te brengen, benadrukt hij.

De angst voor onkruid is één van de factoren die gangbare boeren ervan weerhoudt om biologisch te gaan werken.

Cluster	Biologische landbouw
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Wijnand.Sukkel@wur.nl 0320 - 29 13 75